Landes-Regierungs-Blatt

für das

Krakauer Verwaltungsgebiet.

Jahrgang 1855.

Erste Abtheilung.

XLIV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 27. Dezember 1855.

DZIENNIK RZĄDU KRAJOWEGO

dla

Zarządu obrębu Krakowskiego.

Rok 1855.

Oddział piérwszy.

Zeszyt XLIV.

Wydany i rozesłany dnia 27 Grudnia 1855.

210.

Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 2. November 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 196, ausgegeben am 24. November 1855),

wirksam für den Umfang der Monarchie,

womit die Auflösung der rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät in Olmütz in Folge der Allerhöchsten Entschließung vom 10. August 1855, und mehrere in Vollziehung der dießfälligen Allerhöchsten Anordnungen getroffene Verfügungen kundgemacht werden.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit der Allerhöchsten Entschließung vom 10. August 1855 anzuordnen geruht, daß mit dem Eintritte des Studienjahres 1855-56 die rechts- und staatswissenschaftliche Fakultät in Olmütz aufgelassen werde.

In Vollziehung dieser Allerhöchsten Anordnung hat das Unterrichtsministerium die Auflösung des akademischen Senates und des Professoren-Kollegiums der rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät der Universität Olmütz vom 20. September 1855 an verfügt, die Amtswirksamkeit des Rektors aber bis auf weitere Anordnung auch auf das Studienjahr 1855-56 erstreckt, und denselben beauftragt, die noch erübrigenden Geschäfte ihrer schließlichen Behandlung entgegenzuleiten.

Sämmtliche Akten des akademischen Senates der nunmehr aufgelösten juridischen, sowie der bereits früher in Folge Allerhöchster Entschließung vom 19. September 1851 aufgelassenen philosophischen Fakultät sind provisorisch seiner Bewahrung und Aufsicht unterstellt, und es ist sich wegen allfälliger aus denselben zu ertheilenden Abschriften, Auskünfte und Duplikate an denselben unmittelbar zu wenden.

Gleichzeitig mit der Auflassung der rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät wurde die theoretische Staatsprüfungs-Kommission in Olmütz außer Wirksamkeit gesetzt, und die Uibertragung ihrer Akten an die k. k. mährische Statthalterei verfügt, an welche sich daher um Ertheilung von Auskünften und Abschriften aus denselben zu wenden sein wird.

Den Doktoratskandidaten der aufgelassenen rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät in Olmütz ist es in Gemäßheit der Allerhöchsten Entschließungen vom 10. August und 6. Oktober 1855 freigestellt, zu wählen, an welcher Universität der Monarchie sie sich den weiteren, zur Erlangung des rechts- und staatswissenschaftlichen Doktorgrades erforderlichen Bedingungen unterziehen wollen.

Dieselben sind an sämmtlichen Universitäten, mit Ausnahme jener von Krakau und Pesth, den strengen Prüfungen, zu deren Ablegung sie sich melden, nach jenen Bestimmungen zu unterziehen, welche für die von ihnen gewählte Universität in Geltung sind.

Bezüglich der Universitäten Krakau und Pesth, an welchen dermalen noch, sowohl in Ansehung der Zahl der Rigorosen, als auch der Fächereintheilung, Abweichungen von den übrigen Universitäten bestehen, wird angeordnet, daß die genannten Kandidaten den

210.

Rozrządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświecenia z dnia 2 Listopada 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 196, wydana dnia 24 Listopada 1855),

obowiązujące w całéj Monarchii,

mocą którego obwieszczoném zostaje rozwiązanie wydziału naukowego prawniczo-politycznego w Ołomuńcu, w skutek Najwyższego Postanowienia z dnia 10 Sierpnia 1855, przy wydaniu oraz niektórych rozporządzeń w przedmiocie przeprowadzenia dotyczących Najwyższych Postanowień.

Najwyższém Postanowieniem z dnia 10 Sierpnia 1855 raczył Najjaśniejszy Pan, Jego C. K. Apostolska Mość zarządzić, ażeby z wstępem roku szkolnego 1855—56 rozwiązanym został fakultet prawniczo-polityczny w Ołomuńcu.

W wykonaniu tegoż Najwyższego Postanowienia Ministeryum Oświecenia rozporządziło rozwiązanie Senatu akademicznego i kolegium profesorów przy wydziale prawniczo-politycznym w Uniwersytecie Ołomunieckim pod dniem 20 Września 1855, a zaś urzędowanie rektorskie rozciągnęło aż do dalszego rozporządzenia także i na rok szkolny 1855—56, z tém zleceniem, ażeby pozostające czynności doprowadzone były do końca.

Wszelkie akta Senatu akademicznego, tak wydziału prawniczego, obecnie rozwiązanego, jako téż wydziału filozoficznego, pierwéj już zniesionego w skutku Najwyższego Postanowienia z dnia 19 Września 1851, prowizorycznie poddane zostały rektorowi do przechowania i nadzoru, przetoż więc wprost do niego zgłosić się należy o udzielenie w razie potrzeby odpisów z onychże, wiadomości lub duplikatów.

Równocześnie z rozwiązaniem fakultetu prawniczo-politycznego rozwiązaną téż została komisya teoretycznych examinów Rządowych w Ołomuńcu, z zarządzeniem przeniesienia jéj aktów do Namiestnictwa C. K. Morawskiego, do którego więc udawać się należy o udzielenie z nich wiadomości i odpisów.

Kandydatom doktoratu na usunionym wydziale prawniczo-politycznym w Ołomuńcu w skutek Najwyższych Postanowień z dnia 10 Sierpnia i 6 Października zostawiono do woli wybór, na którym Uniwersytecie w Monarchii poddaćby się chcieli dalszym warunkom do osiągnienia stopnia doktorskiego w naukach prawniczo-politycznych wymaganym.

Ciż składać będą we wszystkich Uniwersytetach, wyjąwszy owe w Krakowie i Peszcie, ścisłe examina, do których się zgłoszą, wedle postanowień w mocy będących w Uniwersytecie, przez nich obranym.

Co się tyczy Uniwersytetów Krakowskiego i Peszteńskiego, w których obecnie jeszcze nie tylko co do liczby rygorozów, lecz także i co do podziału naukowych zawodów, zboczenia od innych Uniwersytetów istnieją, rozporządza się, iż rzeczeni

strengen Prüfungen, zu deren Ablegung sie sich dort melden, in jener Art und Weise, in welcher sie dieselben an der Universität Olmütz abzulegen gehabt hätten, und aus jenen Fächern, welche dort Gegenstand des betreffenden Rigorosums wären, zu unterziehen sind.

Anbelangend die nach zurückgelegten Rigorosen noch weiters vorzunehmenden Doktoratsakte der Promozion, und der an den meisten Universitäten noch bestehenden Disputazion, sowie die für die einzelnen Doktoratsakte und den Promozionsakt zu bezahlenden Taxen, so unterliegen die Doktoratskandidaten der aufgelassenen rechts- und staatswissenschaftlichen Fakultät dießfalls denjenigen Bestimmungen, welche für die Universität, an welcher sie sich diesen Akten unterziehen, gegenwärtig noch in Anwendung sind.

Thun m. p.

211.

Verordnung der Ministerien der Justiz und des Handels vom 7. November 1855,

wirksam für die gefürstete Grafschaft Tirol und Vorarlberg, dann für das Großfürstenthum Siebenbürgen,

betreffend den doppelten Wirkungskreis über den Instanzenzug gegen die Entscheidungen der zur Ausübung der Handelsgerichtsbarkeit bestimmten Gerichtshöfe erster Instanz in Administrativangelegenheiten.

Siehe Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 197, ausgegeben am 24. November 1855.

212.

Verordnung der Ministerien der Justiz und der Finanzen vom 9. November 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 198, ausgegeben am 24. November 1855),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

betreffend die Amortisirung der Obligazionen der ungarischen Hofkammer, der ungarischen Kirchensilberlieferungs-Obligazionen, der ungarischen Früchten-Lieferungsscheine, endlich der Obligazionen der ungarischen Kameralschuld.

Vom Tage der Kundmachung dieser Verordnung angefangen, steht die Einleitung des Amortisazionsverfahrens und die Schöpfung des Amortisazionserkenntnisses über Obligazionen der ungarischen Hofkammer, über ungarische Kirchensilberlieferungs-Obligazionen und ungarische Früchten-Lieferungsscheine, endlich über Obligazionen der ungarischen Kameralschuld, über welche Papiere die Liquidazionsbücher bei der Landeshauptkasse in Ofen geführt werden, dem Landesgerichte in Ofen zu.

In Ansehung der Amortisirung dieser Papiere hat sich das Landesgericht zu Ofen nach den Vorschriften der §§. 603—607 der provisorischen Zivil-Prozeßordnung zu be-

kandydaci poddać się będą winni ścisłym examinom, do których złożenia tamże się zgłaszają, w ten sposób, w jakiby takowe złożyć byli mieli na Uniwersytecie Ołomunieckim, tudzież z tych zawodów, któreby tamże przedmiotem były dotyczącego rygorozum.

Pod względem przedsiębrać się mających po złożonych rygorozach dalszych jeszcze aktów doktorackich promocyi, równie jak dysputacyi, istniejącéj jeszcze po największéj części w Uniwersytetach, tudzież pod względem tax, opłacić się mających od pojedynczych aktów doktorackich i aktu promocyjnego, podlegać będą w téj mierze kandydaci doktoratu na fakultecie zniesionym prawniczo-politycznym tym postanowieniom, które obecnie jeszcze są w zastósowaniu przy tym Uniwersytecie, na którym się rzeczonym aktom poddają.

Thun m. p.

211.

Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Handlu z dnia 7 Listopada 1855,

obowiązujące w uksiążęconém hrabstwie Tyrolu i Vorarlbergu, tudzież w Wielkiém Księstwie Siedmiogrodzkiém.

dotyczące podwójnego zakresu działalności co do toku instancyi przeciw rozstrzygnieniom trybunałów piérwszéj instancyi w sprawach administracyjnych, powołanych do wykonywania sądownictwa handlowego.

Obacz Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 197, wydaną d. 24 Listop. 1855.

212.

Rozporządzenie Ministerstw Sprawiedliwości i Finansów z dnia 9 Listopada 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 198, wydana dnia 24 Listopada 1855),

obowiązujące w całym obrębie Państwa,

dotyczące umorzenia obligacyj Kamery Węgierskiéj Nadwornéj, obligacyj węgierskich dostawy srebra kościelnego, certyfikatów węgierskich dostawy produktów, nakoniec obligacyj długu kameralnego węgierskiego.

Począwszy od dnia obwieszczenia niniejszego rozporządzenia przysłuża wytoczenie postępowania amortyzacyjnego tudzież zawyrokowanie umorzenia obligacyj Kamery Nadwornéj Węgierskiéj, obligacyj węgierskich o dostawę srebra kościelnego i rewersów węgierskich o dostawę produktów, nakoniec obligacyj długu kameralnego węgierskiego, pod względem których papiérów księgi likwidacyjne prowadzone bywają w głównéj kasie krajowéj w Budzie, Sądowi Krajowemu w Budzie.

Co się tyczy amortyzacyi papiérów rzeczonych Sąd Krajowy w Budzie stósować się będzie do przepisów §§fów 603—607 prowizorycznéj procedury cy-

nehmen, zugleich aber von jedem Bescheide, womit die Ausfertigung des Amortisazionsediktes bewilliget, oder eines dieser Papiere für amortisirt erklärt wird, ein Duplikat der betreffenden Kasse zuzustellen, und hievon auch der dieser Kasse vorgesetzten Finanz-Landesdirekzion Kenntniß zu geben.

Die gegenwärtige Verordnung hat auf jene Fälle keine Anwendung, in welchen das Amortisazionsverfahren noch vor ihrer Kundmachung bei der bisher zur Amortisazionsverhandlung zuständigen Finanz-Landesdirekzionsabtheilung in Ofen eingeleitet wurde, wenn auch das Amortisazionserkenntniß bisher noch nicht geschöpft worden ist.

Freiherr von **Krauß** m. p. Freiherr von **Bruck** m. p.

213.

Erlaß des Finanzministeriums vom 13. November 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 199, ausgegeben am 24. November 1855),

giltig für alle im allgemeinen Zollgebiete begriffenen Kronländer,

betreffend die Bestimmung über die Art der Bezeichnung der zur Appretur eingeführten Webewaaren mit einem Farbenstempel.

Zur Bezeichnung der Identität jener ausländischen Waaren, welche nicht aus dem freien Verkehre der deutschen Zollvereinsstaaten, sondern aus dem übrigen Auslande, daher im Falle der Einfuhr über den deutschen Zollverein aus dem gebundenen Verkehre des letzteren zur Appretur über ein Zollamt, welches nicht im lombardisch-venezianischen Königreiche liegt, eingeführt werden, wird im Vernehmen mit den beiden herzoglich-modenesischen und parmensischen Finanzministerien die Aufdrückung eines Farbenstempels unter denselben Modalitäten gestattet, wie ein solcher zur Bezeichnung der Appreturwaaren im Zwischenverkehre Österreichs und den deutschen Zollvereins-Staaten mit dem hierortigen Erlasse vom 4. Jänner 1854, Z. 1305–I. N. C., Ziff. 5, lit. f. (Reichsgesetz-Blatt, Seite 7 *) vorgezeichnet worden ist.

Damit jedoch die Verschiedenheit der Herstammung solcher Appreturwaaren durch die Form des Stempels festgehalten werde, hat der erstere Stempel, nämlich jener für den allgemeinen Verkehr, in ovaler (elliptischer) Form, jener für den Zwischenverkehr in kreisrunder Form zu bestehen.

Den Parteien bleibt die Wahl der Größen dieser Appreturstempel wie bisher überlassen.

Falls jedoch solche Appretursendungen über ein im lombardisch-venezianischen Königreiche gelegenes Zollamt eintreten, bleibt das dort rücksichtlich der Bezeichnung der zur Appretur eingeführten Webewaaren bisher beobachtete Verfahren noch ferner in Anwendung.

Freiherr von **Bruck** m. p.

---

*) Landes-Regierungsblatt für Galizien vom Jahre 1854, erste Abtheilung, III. Stück, Nr. 12, Seite 22.

wilnéj, zarazem zaś należy o każdéj rezolucyi, mocą któréj na rozpisanie edyktu amortyzacyjnego zezwolono, lub jeden z papiérów rzeczonych za umorzony ogłoszono, doręczyć duplikat kasie dotyczącéj, a nadto téż wiadomość o tém podać Dyrekcyi Krajowéj Finansowéj, nad kasą rzeczoną przełożonéj.

Niniejsze Rozporządzenie nie dotyczy żadną miarą tych przypadków, w których postępowanie amortyzacyjne wytoczoném zostało jeszcze przed ogłoszeniem onegoż w Wydziale Dyrekcyi Finansów krajowéj w Budzie, dotąd właściwym w rozprawie amortyzacyjnéj, a to nawet choćby dotąd jeszcze nie był wydany wyrok amortyzacyjny.

Baron **Krauss** m. p. Baron **Bruck** m. p.

213.

Rozrządzenie Ministerstwa Skarbu z d. 13 Listopada 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 199, wydana dnia 24 Listopada 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w powszechném terytoryum celném objętych,

dotyczące Postanowienia o sposobie naznaczenia stęplem kolorowym towarów tkackich, do appretury wprowadzanych.

Celem oznaczenia tożsamości towarów zagranicznych, wprowadzanych z wolnego obrotu Państw związku celnego niemieckich, lecz z innego zagranicza, przeto w razie wprowadzenia przez związek celny niemiecki z ograniczonego obrotu tegoż, — do apretury przez urząd celny, nie leżący w Królestwie Lombardzko-Weneckiém, w porozumieniu z oboma Ministerstwami Skarbu Książęco-Modeńskiem i Parmezańskiém dozwolonem zostaje wyciśnięcie stępla kolorowego pod temi samemi warunkami, jak to przepisaném jest do oznaczenia towarów apreturowych w obrocie pośrednim między Austryą i Państwami Niemieckiemi związku celnego, rozrządzeniem tutejszém z dnia 4 Stycznia 1854 L. 1305 — I. N. C., cyfr. 5, lit. F. (Dziennik Praw Państwa str. 7 *).

Aby jednak różność pochodzenia takowych towarów apreturowych w formie stępla odznaczyć, piérwszy stępel, to jest ten dla obrotu powszechnego mieć będzie formę *owalną* (eliptyczną), zaś ów dla obrotu pośredniego formę *kolisto-okrągłą*.

Strony mają sobie pozostawiony wybór wielkości onychże stęplów apreturowych jak potąd.

Gdyby jednak takowe przesyłki apreturowe wchodziły przez urząd celny w Królestwie Lombardzko-Weneckiém położony, zastósowanie mieć będzie i nadal jeszcze postępowanie tamże dotąd przestrzegane pod względem oznaczania towarów tkackich, do apretury wprowadzanych.

Baron **Bruck** m. p.

---

*) Dziennik Rządowy dla Galicyi z roku 1854, Oddział piérwszy, Część III, Nr. 12, str. 22.

214.

Erlaß des Finanzministeriums vom 14. November 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 200, ausgegeben am 24. November 1855),

betreffend die Zollbehandlung der zur See einlangenden Cyper-Weine in Gebünden.

Im Einvernehmen mit den herzoglichen Regierungen von Modena und Parma wird aller Cyper-Wein in Gebünden, welcher bei Vollziehung des Eingangs-Zollverfahrens von den Hauptzollämtern in Triest, Venedig und Fiume als solcher erkannt, und bei diesen Aemtern unmittelbar verzollt oder von Triest und Venedig mit Begleitscheinen zur Verzollung an ein zur Eingangsverzollung von Wein überhaupt ermächtigtes Zollamt im engeren österreichisch-estensisch-parmensischen Zollvereine angewiesen wird, ohne Forderung der Nachweisung des Ursprunges durch Schiffspapiere, zur Theilnahme an der in der Anmerkung 5 zur Abtheilung 27 des Zolltarifes vom 5. Dezember 1853 zugestandenen Zollbegünstigung zugelassen.

Diese Bestimmungen, die bei den Hauptzollämtern in Triest und Fiume bereits in Wirksamkeit getreten sind, haben bei den Zollämtern des lombardisch-venezianischen Königreiches mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie denselben bekannt werden.

Freiherr von **Bruck** m. p.

215.

Erlaß der Ministerien des Innern und der Justiz vom 22. November 1855,

(Reichs-Gesetzblatt, XLIII. Stück, Nr. 201, ausgegeben am 24. November 1855),

wirksam für alle Kronländer, mit Ausnahme der Militärgrenze,

wodurch die mit der Allerhöchsten Entschließung vom 3. Juni 1834 erlassene Vorschrift in Beziehung auf die Feßlungsart der Sträflinge neuerlich, und für alle Kronländer zur genauen Darnachachtung bei allen Strafanstalten und Strafgerichten kundgemacht wird.

Da wahrgenommen wurde, daß die mit der Allerhöchsten Entschließung vom 3. Juni 1834 gegebene und mit Hofkanzlei-Dekret vom 13. Juli 1834, Z. 14.868, sämmtlichen (damaligen) Länderstellen mitgetheilte Vorschrift, wornach die in dem Provinzial-Strafhause in Wien übliche Feßlungsart der Sträflinge auch in allen anderen Strafanstalten eingeführt werden soll, in mehreren Kronländern noch nicht kundgemacht, in anderen aber nicht in Ausführung gebracht worden ist, so wird hiermit von den Ministerien des Innern und der Justiz verordnet, daß diese Allerhöchste Anordnung, in soweit sie in den unter der Leitung der politischen Behörden stehenden Strafanstalten, oder rücksichtlich jener Sträflinge, welche ihre Freiheitsstrafen in den Gefängnissen der Strafgerichte ab-

214.
Rozrządzenie Ministerstwa Finansów z dnia 14 Listopada 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 200, wydana dnia 24 Listopada 1855),

dotyczące postępowania celnego z winem Cypryjskiém, wchodzącém morzem w naczyniach bednarskich.

W porozumieniu z Rządami Książęco-Modeńskim i Parmeńskim wino Cypryjskie wszelkiego rodzaju w naczyniach bednarskich, przy wykonaniu postępowania celnego wchodowego przez główne urzędy celne w Tryeście, Wenecyi i Fiumie za takowe uznane, i w tychże urzędach wprost oclone lub z Tryestu i Wenecyi za kartami konwojowemi do oclenia przekazane do urzędu celnego w ściślejszym związku celnym Austryacko-Esteńsko-Parmezańskim leżącego, a ogólnie do wchodowego oclenia wina upoważnionego, przypuszczoném zostaje bez wymagania wykazu pochodzenia onegoż dokumentami okrętowemi, do udziału w uwzględnieniu celném, dozwoloném w uwadze 5 do oddziału 27 taryfy celnéj z dnia 5 Grudnia 1853 roku.

Postanowienia niniejsze w głównych urzędach celnych w Tryeście i Fiumie już w mocy będące, wejdą w działalność w urzędach celnych Królestwa Lombardzko-Weneckiego z dniem, w którym takowe onymże do wiadomości podane zostaną.

Baron **Bruck** m. p.

215.
Rozrządzenie Ministerstw Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości z dnia 22 Listopada 1855,

(Dziennik Praw Państwa, Część XLIII, Nr. 201, wydana dnia 24 Listopada 1855),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, wyjąwszy Pograniczne wojskowe,

mocą którego na nowo i dla wszystkich krajów koronnych do ścisłego przestrzegania we wszystkich zakładach karnych i sądach karnych obwieszczonym zostaje przepis, wydany Najwyższém Postanowieniem z dnia 3 Czerwca 1834 roku pod względem okowania więźniów w kajdany.

Ponieważ spostrzeżono, iż przepis wydany Najwyższém Postanowieniem z dnia 3 Czerwca 1834 a dekretem Kancelaryi nadwornéj z dnia 13 Lipca 1834, L. 14868 udzielony wszystkim Rządom krajowym (ówczesnym), wedle którego sposób okowania więźniów w kajdany, zwyczajny w prowincyonalnym domie karnym we Wiédniu, zaprowadzonym być miał także we wszystkich innych zakładach karnych, w niektórych krajach koronnych jeszcze nie jest ogłoszonym, w innych zaś nie został w wykonanie wprowadzonym, przeto Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości rozporządzają niniejszém, ażeby rzeczony przepis Najwyższy, o ileby takowy w zakładach karnych, pod sterem władz politycznych

büßen, bei den letzteren noch nicht in Uibung stehen sollte, nunmehr unverzüglich in allen Kronländern, mit Ausnahme der Militärgrenze, eingeführt werden, und in Zukunft überall zur genauesten Darnachachtung dienen soll.

Zu diesem Behufe werden im Anhange zu dem gegenwärtigen Erlasse unter Nr. I das bezogene Hofkanzlei-Dekret vom 13. Juli 1834, und unter Nr. II. die von der ehemaligen niederösterreichischen Landesregierung am 22. August 1834, Z. 45.000, mitgetheilte nähere Beschreibung der im Provinzial-Strafhause in Wien üblichen Feßlungsart der Sträflinge neuerlich bekannt gemacht. Zugleich wird in Erinnerung gebracht, daß im Geiste der bestehenden Gesetze auch auf Untersuchungsgefangene, in soweit dieselben nach Vorschrift der Gesetze überhaupt gefessellt werden dürfen (§. 168 der Strafprozeß-Ordnung und §§. 79, 90, 94 und 95 der Strafgerichts-Instrukzion vom 16. Juni 1854, Nr. 165 des Reichs-Gesetz-Blattes*), in Ansehung der Feßlungsart keine härtere, als die gegenwärtige Bestimmung in Anwendung gebracht werden darf.

Anhang.

I.

Hofkanzlei-Dekret vom 13. Juli 1834, Z. 14.868.

Seine Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 3. Juni d. J. die in dem Provinzial-Strafhause in Wien übliche Feßlungsart der Sträflinge zu genehmigen, und zu befehlen geruht, daß dieselbe auch in den anderen Strafhäusern eingeführt werde.

Hiernach werden folgende Bestimmungen zur Darnachachtung bekannt gegeben:

1. Um zu verhindern, daß die Unterschenkel, vorzüglich die Knöchel, nicht leiden, sollen die Fesseln mittelst unterlegter Faschinen, welche an dem unteren Theile eine Wulst bilden, getragen werden; dabei sollen wenigstens die schweren Fesseln nicht geradwinklich, sondern der obere und untere Rand ausgebogen sein. Ist die Schelle nur an Einem Fuße festgemacht, so darf das Tragen der an derselben hängenden Kette und allenfalls auch der zweiten Schelle durch Befestigung derselben mittelst eines Bandes an dem Knopfe des Beinkleides oder des Weiberrockes erleichtert werden.

2. Dürfen den Sträflingen mit Rücksicht auf ihr Geschlecht, Alter und körperliche Beschaffenheit die Eisen von verschiedenem Gewichte angelegt werden, und zwar in der Art, daß die einfachen Fußeisen im Gewichte 17 Loth bis 1 Pfund 12 Loth, und die doppelten Fußeisen, welche 1 Pfund 7 Loth bis 1 Pfund 27 Loth mit Inbegriff der Kette haben, für Kinder, Weiber und schwächliche Männer, für rüstige Männer hinge-

*) Landes-Regierungsblatt für das Verwaltungsgebiet der Statthalterei in Lemberg, Jahrgang 1854, erste Abtheilung, XXXVIII. Stück, Nr. 209, Seite 536.

zostających lub pod względem tych więźniów, którzy karę swoją więzienia odbywają w więzieniach przy sądach karnych, na tychże nie został jeszcze wykonanym, obecnie bezzwłocznie już zaprowadzonym był we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, i służył na przyszłość wszędzie do najściślejszego przestrzegania.

Tym końcem podają się na nowo do wiadomości w dodatku do niniejszego rozrządzenia pod N. I. przytoczony tu dekret Kancelaryi Nadwornéj z dnia 13 Lipca 1834, a pod N. II udzielony ze strony byłego Rządu krajowego Niższo-Austryackiego na dniu 22 Sierpnia 1834, L. 45000 bliższy opis sposobu okowania więźniów w kajdany, zwyczajnego w prowincyonalnym domie karnym we Wiédniu. Nadto zwraca się uwagę, iż w myśl istniejących ustaw także i przy więźniach pod śledztwem zostających, o ile na nich wedle przepisu ustaw w ogólności kajdany wkładane być mogą (§. 168 procedury karnéj, tudzież §§. 79, 90, 94 i 95 instrukcyi dla sądów karnych z dnia 16 Czerwca 1854, N. 165 Dziennika Praw Państwa *), pod względem sposobu okowania ich w kajdany, żadną miarą surowsze postanowienie do nich nie może mieć zastósowania, jak co niniejszém wyrzeczono.

D o d a t e k.

I.

Dekret Kancelaryi nadwornéj z dnia 13 Lipca 1834, L. 14868.

Najwyższém Postanowieniem z dnia 3 Czerwca r. b. raczył Najjaśniejszy Pan uchwalić sposób okówania więźniów w kajdany, zwyczajny w prowincyonalnym domie karnym we Wiédniu, i zarazem rozkazać, ażeby takowy zaprowadzonym był także i w innych domach karnych.

W skutek tego podają się niniejszém następujące postanowienia do wiadomości i przestrzegania:

1. Chcąc temu zapobiédz, ażeby podudzia, a mianowicie kostki nie cierpiały, okowy noszone być winny na podkładkach, w dólnéj części wałkowatych: przytém oraz przynajmniéj ciężkie okowy nie mają być prostokątne, lecz powinny po górnym i dolnym brzegu być zagięte. Jeżeli pęto przymocowaném jest do jednéj tylko nogi, wówczas noszenie wiszącego na niém łańcucha a wedle wypadku i pęta drugiego ułatwioném być może przez zapięcie onegoż za pomocą paska na guziku spodni lub spódnicy.

2. Ze względem na płeć, wiek i stan ciała więźniów, okowy różnéj ciężkości użytemi być mają, a to w ten sposób, iż pojedyncze na nogi okowy ciężkości 17 łutów aż do 1 funta i 12 łutów, tudzież podwójne o 1 funcie i 7 łutach aż do 1 funta i 27 łutów włącznie łańcucha nałożone być mają na dzieci, kobiéty i na mężczyzn słabowitych, na mężczyzn zaś silnych pojedyncze okowy o 1

*) Dziennik Rzadowy dla okręgu administracyjnego Namiestnictwa we Lwowie, Rok 1854, Oddział pierwszy, Część XXXVIII, Nr. 209, str. 536.

gen einfache Fußeisen von 1 Pfund 28 Loth bis 2 Pfund und doppelte Fußeisen von 4 Pfund mit Inbegriff der Kette gebraucht werden.

3. Dürfen diejenigen Sträflinge, die zu solchen Arbeiten verwendet werden, mit welchen die Feßlung an beiden Füßen nicht vereinbarlich ist, jedoch nur für die Zeit der wirklichen Arbeit, an einem Fuße entfesselt werden.

II.

Bekanntmachung der k. k. niederösterreichischen Landesregierung vom 22. August 1834, Z. 45.000.

In dem Wiener Provinzial-Strafhause bestehen Eisen verschiedenen Gewichtes, nämlich:

a) einfache Fußeisen im Gewichte von 17 Loth bis 1 Pfund 12 Loth;

b) doppelte Fußeisen von 1 Pfund 7 Loth bis 1 Pfund 27 Loth mit Inbegriff der Kette.

Diese beiden Gattungen Eisen werden bei Weibern, halberwachsenen Knaben, dann bei schwächlicheren im Alter bereits vorgerückten Männern in Anwendung gebracht.

Für rüstige Männer sind:

c) einfache Fußeisen von 1 Pfund 28 Loth bis 2 Pfund, und

d) doppelte Fußeisen von 4 Pfund mit Inbegriff der Kette vorhanden.

Diese Eisen werden den Sträflingen durch einen eigens hiezu abgerichteten Gefangenwärter auf dem Fuße kalt eingenietet und im erforderlichen Falle mittelst Durchschlagens des Nietnagels wieder abgenommen. Sie behalten sie fortwährend, und nur wenn der Arzt in Sanitätsrücksichten solche abzunehmen für nothwendig findet, geschieht es in so lange, bis der Zustand des Sträflinges sich bessert, was dadurch erhoben wird, daß er von acht zu acht Tagen dem Arzte vorgeführt werden muß.

Da die Kette zwischen beiden Füßen Einen Schuh, mit Inbegriff der Abgriffung, bei den Fußschellen aber, wodurch die Nieten gehen, 1 ½ Schuh lang, und hinlänglich auf den größten Männerschritt ist, so schleift der Sträfling beim Gehen die Kette auf der Erde, was dabei kein Hinderniß macht; beim Ersteigen einer Stiege hält er die Kette mit einer Schnur in der Hand hinauf.

Damit aber die Fußschelle dem Sträflinge minder beschwerlich falle, zieht er selbe mittelst zweier kleiner Riemchen bis an die Wade hinauf, und befestiget diese Riemchen an ein Tuchende oder Band, welches er gleich Strumpfbändern unter den Kniegelenken bindet. Damit ihm aber die Schellen nicht auf das Knöchelgelenke fallen, bindet er nahe an dasselbe ein Tuch gleich einem Halstuche um den Fuß, wodurch alle sonst üblichen wie immer Namen habenden Wülste, Faschinen u. s. w. entbehrlich werden, und die Unterschenkel und Knöchel gar nicht leiden.

Sträflinge, welche zu der im Provinzial-Strafhause eingeführten Manufakturarbeit verwendet werden, haben ausnahmsweise die Eisen nur an Einem Fuße angenietet, und

funcie 28 łutach, aż do 2 funtów, a podwójne okowy na nogi o 4 funtach włącznie łańcucha.

3. Więźnie używani do robót, z któremi się nie dają pogodzić okowy na obudwóch nogach, mogą od oków na jednéj nodze być uwolnieni, wszakże tylko podczas rzeczywistéj roboty.

II.

Obwieszczenie C. K. Rządu krajowego niższo-austryackiego z dnia 22 Sierpnia 1834 r. L. 45000.

W prowincyonalnym domie karnym Wiédeńskim istnieją okowy na nogi różnéj ciężkości, jako to:

a) pojedyncze okowy ciężkości 17 łutów aż do 1 funta 12 łutów;

b) podwójne okowy o 1 funcie 7 łutach aż do 1 funta 27 łutów wraz z łańcuchem.

Oba te gatunki oków używane bywają u kobiét, podrostków, tudzież u mężczyzn słabowitszych w wieku nieco już podeszłych.

Na mężczyzn silniejszych wkładane bywają:

c) pojedyncze okowy o 1 funcie 28 łutach aż do 2 funtów, tudzież

d) podwójne okowy o 4 funtach łącznie z łańcuchem.

Okowy rzeczone bywają drogą zimną wnitowane na nodze więźnia przez dozorców więziennych, ku temuż wprawnych, i w razie potrzeby znowu zdjętemi będą za pomocą przebicia nitabła. Więźnie takowi ciągle w okowach zostają i tylko gdy lékarz z sanitarnych względów takowe zdjąć widzi potrzebę, dzieje się to na tak długo, dopóki się nie polepszy stan więźnia, co w ten sposób dochodzoném bywa, iż takowy co ośm dni lékarzowi przedstawionym być musi.

Ponieważ łańcuch między oboma nogami jedną stopę włącznie ujęcia, przy pętach u nóg zaś, gdzie nitabła przechodzą, 1 ½ stopy jest długi, co dostateczném jest na największy krok męzki, przeto więzień wlecze w chodzeniu łańcuch po ziemi, co przytém żadnéj nie czyni przeszkody; idąc do góry schodami podnosi łańcuch na sznurku w ręku.

Ażeby zaś pęta u nóg więźniowi mniéj były uciążliwemi, podnosi on takowe za pomocą dwóch małych rzemyków aż pod łytkę, i utwierdza rzemyki te u końca chustki lub u paska, co jak podwiązki wiąże pod stawem goleniowym. Ażeby daléj pęta nie spadały więźniowi na kostki, obwięzuje on nogę chustką w sposób chustki na szyję, przezco niepotrzebnemi się stają wszelkie inaczéj pod jakąbądź nazwą zwyczajne wałki, podkładki i t. d. a podudzia i kostki zupełnie są ocalone.

Więźnie używani do robót rękodzielniczych, zaprowadzonych w prowincyonalnym domu karnym, zanitowane mają okowy wyjątkowo na jednéj tylko nodze,

tragen die Kette und die daran hängende zweite Schelle längs des Schenkels laufend an den Bund ihres Beinkleides, bei Weibern des Rockes, in der Gegend des Hüftengelenkes, oder um den Leib mittelst eines Schnürchens befestiget, so daß der zweite Fuß vom Eisen ganz frei bleibt, und die Last der Kette und Fessel, die an dem Hosenbande oder Weiberrocke angemacht ist, mittelst der gewöhnlichen Hosenträger größtentheils auf den Schultern zu ruhen kömmt.

Freiherr von **Bach** m. p. Freiherr von **Krauß** m. p.

Berichtigung.

In dem Verzehrungssteuer-Tarife für die Stadt Krakau, welcher im XIV. Stücke des Landes-Regierungs-Blattes vom Jahre 1854, erste Abtheilung, Nr. 55, verlautbart wurde, ist bei den Tarifsposten Nr. 44 und 45 auf Seite 87 in der Rubrik „Maßstab der Belegung" irrig die „Wiener Klafter" statt der „Kubik-Klafter" angeführt, und hat daher Letztere als Maßstab zu gelten.

i noszą łańcuch i wiszące na nim drugie pęto wzdłuż uda na wiązadle spodni, lub spódnicy u kobiét, około przegubu biodrowego lub pasa za pomocą sznurka w zapięciu, tak, iż w ten sposób druga noga wolną zostaje od oków zupełnie, a ciężar łańcucha i pęta, utwierdzonego u wiązadła spodni lub spódnicy, spoczywa tedy za pomocą zwyczajnych szelek po największéj części na barkach.

Baron **Bach** m. p. Baron **Krauss** m. p.

Sprostowanie.

W taryfie podatku konsumcyjnego dla miasta Krakowa, ogłoszonéj Dziennikiem Rządu Krajowego z roku 1854, w części XIV, Nr. 55 oddziału piérwszego, przytoczono przy pozycyach taryfy Nr. 44 i 45 na stronicy 67, w rubryce „*Pomiar nałożenia*“ mylnie „*sążeń wiédeński*“ zamiast „*sążnia kubicznego*“, który to ostatni właściwie za pomiar służyć ma.

